

Πειραιάς, 15 Σεπτεμβρίου 2022

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

«Οι δράσεις και οι αντιδράσεις για την ενεργειακή κατάσταση των ΜμΕ της ΕΕ»

Η Πρόεδρος της Επιτροπής Ursula von der Leyen πραγματοποίησε την ομιλία της για την κατάσταση της ΕΕ το 2022 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο, στις 14 Σεπτεμβρίου, χωρίς εκπλήξεις. Στο πρώτο μέρος της ομιλίας έστειλε ορισμένα ισχυρά μηνύματα σχετικά με τη συνεχή υποστήριξη της ΕΕ στην Ουκρανία, ότι οι κυρώσεις δεν θα αρθούν και ο Πούτιν δεν θα μπορέσει να διασπάσει την αποφασιστικότητα της ΕΕ να στηρίξει την Ουκρανία με 19 δις ευρώ μέχρι τώρα και στρατιωτική βοήθεια. Η ΕΕ θα υποστηρίξει επίσης την ανοικοδόμηση των σχολείων που καταστράφηκαν στην Ουκρανία με ένα ταμείο 100 εκατ. ευρώ. Ανήγγειλε επίσης ότι, η Ουκρανία θα έχει απεριόριστη πρόσβαση στην ενιαία αγορά της ΕΕ για τις εξαγωγές της.

• **Ενέργεια:** Αυτό ήταν το κύριο επίκεντρο της ομιλίας. Η σύνδεση του ουκρανικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας με την Ευρώπη σήμαινε ότι η Ουκρανία εξήγαγε στην ΕΕ. Οι κοινές προσπάθειες αποθήκευσης και αγοράς φυσικού αερίου σήμαιναν ότι η Ευρώπη είχε πλέον πληρώσει το 82% της χωρητικότητάς της, αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό και η Ευρώπη έπρεπε να διαφοροποιήσει τις προμήθειες σε αξιόπιστους εταίρους. Η ξηρασία είχε προσθέσει προβλήματα υψηλότερης χρήσης ενέργειας, ενώ η υδροηλεκτρική και η πυρηνική ενέργεια περιορίστηκαν από τα χαμηλά επίπεδα ποταμών. Η ζήτηση σε ώρες αιχμής έπρεπε να μειωθεί και η Επιτροπή δρομολογούσε μέτρα για να επιτρέψει στα κράτη μέλη να μειώσουν τη χρήση ενέργειας σε ορισμένες ώρες της ημέρας. Επιβεβαίωσε τις προτάσεις της Επιτροπής για την επιβολή προσωρινής εισφοράς στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν κυρίως μη ορυκτά καύσιμα και στους παραγωγούς φυσικού αερίου και πετρελαίου που αποκομίζουν απροσδόκητα υψηλά κέρδη, ενώ όχι σε βαθμό μείωσης των επενδύσεων σε εναλλακτική ενέργεια. Τα έσοδα που υπολογίζονται σε 140 δις ευρώ θα διατεθούν για να αμβλύνουν το πλήγμα του υψηλού ενεργειακού κόστους για τα νοικοκυριά και τη βιομηχανία, ιδιαίτερα τις ΜμΕ. Η ίδια έριξε τους τόνους που χρησιμοποίησε στην ομιλία της στις 6 Σεπτεμβρίου σχετικά με τον περιορισμό των τιμών στις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου και είπε ότι θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την εξεύρεση λύσης. Ήταν σαφής, ωστόσο, ότι η Επιτροπή θα ασκούσε πίεση για έναν θεμελιώδη επανασχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας για την

αποσύνδεση των τιμών από τις ακριβότερες εισροές, όπως ισχύει αυτή τη στιγμή. Επισήμανε τη σημαντική επένδυση που έχει ήδη γίνει στην εναλλακτική ενέργεια και τα χρήματα που διατίθενται για περισσότερες επενδύσεις, στο πλαίσιο του πακέτου REPowerEU. Ήθελε, επίσης, να προωθήσει ένα δίκτυο υδρογόνου και την ίδρυση μιας νέας **Ευρωπαϊκής Τράπεζας Υδρογόνου** για να χρηματοδοτήσει επενδύσεις σε υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής. Υπάρχουν επίσης ακόμη 700 δις ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς εκταμίευση, και θα πιέσουν να χρησιμοποιηθούν περισσότερα από αυτά για χρηματοδότηση της βιώσιμης ενέργειας και παραγωγής.

- **Κράτος Δικαίου:** συνέδεσε τη δράση κατά της ξένης επιρροής στην πολιτική σκέψη και την παραπληροφόρηση με το κράτος δικαίου στην Ευρώπη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και της κατάχρησης επιρροής. Ήταν σαφής, ότι η Επιτροπή θα επιδίωκε να επιβάλει όρους για τη χρηματοδότηση με την τήρηση της ανεξάρτητης δικαιοσύνης και δίκαιης ρύθμισης από τα κράτη μέλη.

- **Μεταρρύθμιση ΕΕ:** Οι νέες συνθήκες και η επίθεση στις ευρωπαϊκές αξίες από ρωσικές και άλλες επιρροές, χρειάζονται μια ενισχυμένη ΕΕ, και ανακοίνωσε στους ευρωβουλευτές ότι θα προτείνει στο Συμβούλιο τη θέσπιση μιας Ευρωπαϊκής Συνέλευσης με πρώτο στάδιο σύνταξης το νέο σύνολο Συνθηκών.

- **Θέματα ΜμΕ:** Τόνισε τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι ΜμΕ με τις καθυστερήσεις πληρωμών και πολλές που αντιμετωπίζουν χρεοκοπία λόγω εκκρεμών τιμολογίων. Η Επιτροπή θα πιέσει για ταχεία συμφωνία, για την αναθεώρηση της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών. Οι ελλείψεις δεξιοτήτων ήταν μείζον ζήτημα σε όλη την Ευρώπη και το 2023 θα είναι το Ευρωπαϊκό Έτος Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

- **Εφοδιαστικές αλυσίδες:** επανέλαβε την αποφασιστικότητα της Επιτροπής να καταστήσει την Ευρώπη λιγότερο εξαρτημένη π.χ. από τη Κίνα για τσιπς και πρώτες ύλες και θα προχωρήσει με τη στρατηγική για τις πρώτες ύλες.

- **Αντιδράσεις από τα ευρωπαϊκά κόμματα:**

- **Ο Μάνφρεντ Βέμπερ (αρχηγός του ΕΛΚ)** επανέλαβε την αλληλεγγύη της ΕΕ προς την Ουκρανία, η οποία πρέπει να κερδίσει τον πόλεμο και ο Πούτιν να χάσει. Υποστήριξε την προσέγγιση της Επιτροπής για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης: ήταν ζωτικής σημασίας να βοηθηθούν οι ΜμΕ και τα νοικοκυριά, αλλά θεώρησε ότι μια διαδικασία που αποκλείει το ΕΚ από την ψηφοφορία για τη δέσμη μέτρων είναι αντιδημοκρατική και πρέπει να αλλάξει. Η αγορά είκαζε ότι, η ευρωπαϊκή αποφασιστικότητα για τις κυρώσεις θα αμφιταλαντευόταν σε έναν σκληρό χειμώνα. Για να αποφευχθεί αυτό, η Ευρώπη θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλες τις εναλλακτικές λύσεις αντί του φυσικού αερίου – και η Γερμανία θα διατηρήσει τα πυρηνικά. Υποστήριξε επίσης, αυστηρούς όρους για τη χρηματοδότηση που συνδέεται με το κράτος δικαίου. Σε μια σιωπηρή επίθεση στην Πράσινη Συμφωνία, είπε ότι την εποχή του πληθωρισμού, μια ροή νέας νομοθεσίας πλήττει σκληρά τους αγρότες. Η Επιτροπή δεν σεβόταν την αρχή της ρύθμισης **One-In-One out** και πρότεινε ένα άμεσο μορατόριουμ σε όλη τη νέα νομοθεσία της ΕΕ. Επιτέθηκε επίσης στους S&D και τους Πράσινους επειδή αρνήθηκαν να επικυρώσουν εμπορικές συμφωνίες σημαντικές για τη μελλοντική ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, ακόμη και με τον Καναδά.

- **Ο Iratxe Garcia Perez (ηγέτης των S&D)** προειδοποίησε ότι οι αυξήσεις των επιτοκίων της ΕΚΤ θα αυξήσουν το κόστος ζωής, ακόμη και αν σχεδιαστεί για τη μείωση του πληθωρισμού. Υποστήριξε τις ιδέες της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση της ενεργειακής αγοράς και την απροσδόκητη φορολογία που βοηθά τα νοικοκυριά με το ενεργειακό κόστος. Αν δεν γίνει κάτι τέτοιο, θα μπορούσε να υπονομεύσει την υποστήριξη των καταναλωτών για αλληλεγγύη προς την Ουκρανία. Ήταν επίσης

ξεκάθαρος για το κράτος δικαίου και επιτέθηκε στο ΕΛΚ επειδή υποστήριξε τον Όρμπαν στην Ουγγαρία και βοήθησε άλλους εξτρεμιστές στο ΕΚ.

O Stéphane Séjourné (Ανανέωση) ενέκρινε τις προτάσεις της Επιτροπής για την ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων των απροσδόκητων εισφορών. Προειδοποίησε για την πολιτική παρέμβαση και την παραπληροφόρηση από ολοκληρωτικά καθεστώτα και την ανάγκη περιορισμού αυτής, καθώς και για την έγκριση μεγαλύτερης αυτονομίας στις πρώτες ύλες. Το τελευταίο ήταν εξίσου σημαντικό για την κυριαρχία της ΕΕ με οποιοδήποτε πολιτικό ή διπλωματικό βήμα. Στην εξωτερική και σε άλλες πολιτικές, ήταν πλέον καιρός να απαλλαγούμε από την ομοφωνία.

H Ska Keller (Πράσινοι) επανέλαβε κάποια σημεία και υπογράμμισε την ανάγκη για περισσότερη δράση για τη βιωσιμότητα και την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

• Αντιδράσεις από τους ευρωπαϊκούς φορείς των ΜμΕ

Η **EuroCommerce, η SMEunited, και η BusinessEurope** χαιρέτισαν την ομιλία της Προέδρου von der Leyen για τις ΜμΕ, η οποία ανακοίνωσε την κατάσταση της ΕΕ. Οι ΜμΕ υποστηρίζουν τις προσπάθειες για μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, τη μείωση των τιμών και την αποφυγή διακοπής ρεύματος. Επίσης, επικροτούν τα μέτρα που πρότείνει η Πρόεδρος της Επιτροπής υπέρ των ΜμΕ για αναθεώρηση της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών, το πακέτο βοήθειας για τις ΜμΕ και την επένδυση στην επαγγελματική εκπαίδευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων. Αυτά αποτελούν σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σήμερα. Ωστόσο, οι προοπτικές παραμένουν **ζοφερές για το φθινόπωρο**. Οι φόβοι για τον αρνητικό αντίκτυπο των νέων παραλλαγών του Covid δεν υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της άνοιξης, δίνοντας στην ανάκαμψη υψηλότερο ρυθμό από τον αναμενόμενο. Ο αρνητικός αντίκτυπος του πληθωρισμού και των υψηλών τιμών της ενέργειας αυξήθηκε σημαντικά το καλοκαίρι. Κατά μέσο όρο, οι ΜμΕ δεν αναμένουν ακόμη ύφεση, αλλά εάν η κατάσταση στην αγορά ενέργειας δεν αλλάξει, γίνεται όλο και πιο πιθανό μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.

Συγκεκριμένα, η **SMEunited** καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να δημιουργήσουν ένα διευκολυντικό νομικό πλαίσιο και να μειώσουν τον ρυθμιστικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο της ΕΕ για τον εφοδιασμό και τις χαμηλότερες τιμές ενέργειας, αλλά κυρίως για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου ενεργειακού κόστους, **οι ΜμΕ ζητούν:**

- Αύξηση του ενεργειακού εφοδιασμού για μείωση της πίεσης των τιμών και αποφυγή διακοπής ρεύματος,
- Να τεθούν σε εφαρμογή ανώτατα όρια τιμών σε παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας και αυτά τα έσοδα να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη των νοικοκυριών και των ΜμΕ,
- Παροχή ενέργειας σε ρυθμιζόμενες τιμές στις ΜμΕ (αγορά λιανικής), δηλαδή παρέχοντας το 80% της ιστορικής κατανάλωσης σε προπολεμικές τιμές, διατηρώντας παράλληλα ένα κίνητρο τιμών για εξοικονόμηση ενέργειας και ενεργειακή απόδοση,
- Επέκταση και παράταση του πλαισίου κρίσης κρατικών ενισχύσεων, επιτρέποντας τη χρήση ανώτατων ορίων τιμών για τις ΜμΕ από όλα τα κράτη μέλη όταν απαιτείται,
- Παροχή κινήτρων για την ενεργειακή απόδοση και τη μετάβαση με την κατάλληλη καθοδήγηση και συμβουλές από τον οργανισμό ΜμΕ τους.

Σχετικά με τη Διευκόλυνση του κανονιστικού πλαισίου, η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει πολλές πρωτοβουλίες που θα επηρεάσουν. Αλλά, για να αμβλύνουν το ρυθμιστικό φόρτο, **οι ΜμΕ λένε:**

- Μετριάστε το κόστος προσαρμογής παρέχοντας συγκεκριμένη καθοδήγηση από τις δημόσιες αρχές, ιδίως τις υπηρεσίες της Επιτροπής προς εθνικό/περιφερειακό επίπεδο και σε οργανισμούς ΜμΕ, ως

μέρος μιας προσέγγισης «εκπαίδευσης του εκπαιδευτή», για παράδειγμα στην εφαρμογή του οικολογικού σχεδιασμού, μειώσεις εκπομπών και πρόσβαση σε δεδομένα.

- Μειώστε τον διοικητικό φόρτο αφαιρώντας ή αναβάλλοντας τις απαιτήσεις αναφοράς και άλλα διοικητικά αιτήματα, π.χ. στην Οδηγία για την Ίση αμοιβή και για τη διαφάνεια των αμοιβών, την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και τη δέουσα επιμέλεια.

Εν κατακλείδι, η **Ευρωπαϊκή Ένωση Μικρομεσαίων**, ζητά από τους ευρωβουλευτές να εξετάσουν, πριν ψηφίσουν ένα νομοσχέδιο, εάν θα μπορούσαν να το εφαρμόσουν οι ίδιοι. Εάν δεν το κάνουν, θα πρέπει να καταψηφίσουν την πρόταση. Η SMEUnited καλεί όλους να σκεφτούν πρώτα σε μικρή κλίμακα **«Think Small First»** και να ενεργήσουν ανάλογα για την διαμόρφωση της κατάστασης στην Ευρώπη.

Ο πρόεδρος του ΕΒΕΠ και μέλος του ΔΣ της EuroCommerce Βασίλης Κορκίδης σχολίασε στα ΜΜΕ:

«Δεν ακούσαμε τίποτα για το "μάρμαρο". Αναφορικά με το πλαφόν στη χονδρική τιμή του φυσικού αερίου δεν ειπώθηκε τίποτα συγκεκριμένο και τίποτα ουσιαστικό. Είναι εμφανές ότι δεν υπάρχει συναίνεση μεταξύ των χωρών μελών με αποτέλεσμα ένα κατεπείγον ζήτημα να παραπέμπεται σε άλλη μια έκτακτη σύνοδο των Υπουργών Ενέργειας της ΕΕ-27, στις 30 Σεπτεμβρίου, με πιθανότερο σενάριο τελικά να συζητηθεί στα τέλη Οκτωβρίου, στη σύνοδο κορυφής και ίσως πάει λέγοντας μέχρι να χειμωνιάσει για τα καλά. Η ΕΕ, με τις διαφωνίες και τις καθυστερήσεις των αποφάσεων της, επιφυλάσσει στους ευρωπαίους ένα δύσκολο χειμώνα, θέτοντας σε κίνδυνο εκατομμύρια νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Επειδή, μάλιστα, οι μεταρρυθμίσεις στην ενέργεια θα πραγματοποιηθούν μετά το πρώτο εξάμηνο του 2023 και επειδή μέχρι τότε μεσολαβεί ένας βαρύς χειμώνας, καλά θα κάνει η Κομισιόν να κινηθεί γρήγορα για να μην "παγώσει" και μαζί της όλοι οι ευρωπαίοι πολίτες. Όσο για τις αναφορές "συμπάθειας" στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, από την πρόθεση μέχρι την απόφαση και την εφαρμογή, συνήθως μεσολαβεί μια "κοινοτική ζωή", πέρα από το γεγονός ότι, τα προβλήματα ποικίλουν και στη πραγματικότητα υπάρχουν 27 διαφορετικοί οικονομικοί κλίμακες και στρατηγικές πολιτικής για τις πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.»